

**Program Pomocy Społecznej
Tworzenie Lokalnego Systemu Opieki
nad Dzieckiem i Rodziną
w Powiecie Działdowskim
na lata 2007-2015**

Działdowo 2007r.

WSTĘP

Rodzina to podstawowa i najważniejsza komórka społeczna, w której następuje kształtowanie postaw ludzkich. To właśnie w rodzinie przekazywane są pierwsze wzorce zachowań, które mają zasadniczy wpływ na dalsze życie i postępowanie człowieka. Dlatego priorytetowym zadaniem zarówno państwa jak i samorządów lokalnych winna być ochrona rodziny. Silna zdrowa rodzina to podstawa silnego społeczeństwa, samorządu, czy też państwa.

Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej nakłada na samorząd powiatowy szereg zadań mających na celu ochronę i wsparcie rodzin. Są to:

- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych,
- organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych
- udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych,
- pokrywanie kosztów pobytu dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- udzielanie pomocy na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki osobom opuszczającym różnego typu placówki pomocy społecznej,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu różnego typu placówek,
- organizowanie i prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej,
- organizowanie i prowadzenie ośrodków wsparcia.

Od poziomu jakości i skuteczności wypełniania zadań niewątpliwie zależeć będzie funkcjonowanie rodzin, a przez to funkcjonowanie naszego samorządu. Im więcej starań środków zainwestujemy w szeroko rozumianą poprawę jakości życia naszych rodzin, tym większe korzyści odniesiemy w przyszłości. Dlatego też należy dołożyć wszelkich starań aby móc kompleksowo pomagać rodzinom. W tym właśnie celu należy stworzyć lokalny system pomocy dziecku i rodzinie. Zadanie takie nakłada na powiat art. 19 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

Powiatowy Program Tworzenia Lokalnego systemu Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną powstał w oparciu o diagnozę środowiska i konsultacje z innymi instytucjami, placówkami i organizacjami pozarządowymi działającymi dla dobra rodziny. Program ten jest zgodny ze strategią powiatu działdowskiego, z ogólną koncepcją programu opracowanego w tym zakresie na poziomie województwa oraz z kierunkami polityki prorodzinnej państwa

i wypracowanymi już i obowiązującymi standardami z zakresie pomocy rodzinie obowiązującymi w Unii Europejskiej.

Podstawy prawne

Działania w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną, a także zadania zapisane w Programie podejmowane i realizowane są w oparciu o następujące przepisy:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004r. Nr 64, poz. 593 z póź. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 18 października 2004r. w sprawie rodzin zastępczych (Dz. U. z 2004r. Nr 233, poz. 2344)
3. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki i zagospodarowanie (Dz. U. z 2005r. Nr 6, poz. 450)
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 marca 2005r. w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz. U. z 2005r. Nr 37 poz. 331)
5. Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 lutego 2001r. w sprawie ośrodków adopcyjno – opiekuńczych (Dz. U. z 2005r. Nr 205 poz.1701)
6. Ustawa z dnia 28. lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493).

Głównym realizatorem ustawowych zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Przy realizacji zadań Centrum współpracuje z różnymi podmiotami działającymi w sferze pomocy społecznej takimi jak: samorządy gminne, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, szkoły, Sąd Rejonowy, Policja, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia, Klub Integracji Społecznej, Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy Domowej.

Diagnoza Społeczna

Powiat Działdowski leży na Pojezierzu Mazurskim, w południowo – zachodniej części województwa warmińsko – mazurskiego. W skład powiatu wchodzi sześć gmin:

Miasto Działdowo, Gmina wiejska Działdowo, Gmina Rybno, Płońska, Iłowo – Osada, Lidzbark- gmina miejsko – wiejska. Powierzchnia Powiatu wynosi 954,66km². Powiat zamieszkuje ok. 68 tys. mieszkańców. Średnia gęstość zaludnienia powiatu wynosi 66os/km², przy średniej wojewódzkiej 62os/km².

Istniejąca struktura wieku ludności powiatu charakteryzuje się zmniejszaniem liczby osób w wieku przedprodukcyjnym na rzecz grupy osób będących w wieku poprodukcyjnym. Wiąże się to z odpływem ludzi młodych w poszukiwaniu pracy do miast bardziej rozwiniętych. Stosunkowo nowym zjawiskiem jest masowy wyjazd ludzi młodych na zachód w poszukiwaniu bardziej płatnych zajęć. Migracja ludzi, rozłąki rodzinne oraz pogoń za dodatkowymi zajęciami w celu poprawy materialnej warunków życia rodziny często powoduje odwrotny skutek w postaci rozpadu rodziny, czy też popadania w różnego rodzaju uzależnienia takie jak: alkohol, czy narkotyki.

Rynek pracy w Powiecie Działdowskim jest bardzo mało dynamiczny i słabo rozwinięty. Stopa bezrobocia waha się w granicach średniej w województwie i kraju i jest szczególnie wysoka na terenach wiejskich.

Skutki bezrobocia to przede wszystkim ubóstwo, brak perspektyw życiowych, izolacja społeczna. Czynniki te zasadniczo wpływają na zwiększanie się rozmiaru różnych patologii społecznych takich jak: przemoc domowa, czy bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Opisane wyżej zjawiska w szczególny sposób powodują rozpad rodziny. Problem ten zasadniczo wpływa na dzieci, które nie mają właściwych wzorców zachowań i nie znajdują oparcia i właściwej opieki we własnej rodzinie biologicznej. Z tego powodu dzieci, te obejmowane są różnymi formami opieki zastępczej poprzez umieszczanie w rodzinach zastępczych, czy też placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Według stanu na dzień 30 kwietnia 2007r. w rodzinach zastępczych przebywa 77 dzieci w 57 rodzinach zastępczych. W placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywa 36 dzieci, co zostało przedstawione w poniższych zestawieniach:

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych

Typy rodzin	Liczba rodzin		Liczba dzieci	
	Na terenie powiatu	Poza powiatem	Umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu	Umieszczonych w rodzinach zastępczych poza powiatem
Rodziny zastępcze spokrewnione	52		72	
Rodziny zastępcze niespokrewnione	3	1	3	1
Rodziny zastępcze zawodowe				
- wielodzietne				
- specjalistyczne				
- o charakterze pogotowia rodzinnego		1		1
Ogółem	55	2	75	2
Razem	57		77	

Liczba rodzin zastępczych i liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych ciągle rośnie.

Liczba wychowanków umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych

	Liczba dzieci
Placówka interwencyjna	0
Placówka rodzinna	0
Placówka socjalizacyjna	36
Ogółem	36

Liczba dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo wychowawczych systematycznie rośnie.

Liczba wychowanków kontynuujących naukę

	Liczba kontynuujących naukę
Wychowankowie z placówek opiekuńczo – wychowawczych	4
Wychowankowie z rodzin zastępczych	18
RAZEM	22

